

FEFINE, KO E HĀ 'OKU KE TANGI AIPĀ, E MARK R. PUGH

Ko e Ngaahi Fakamo'oni Lahi 'o 'Ene Toetu'ú

“**O**ku ou tui ki he kau fakamo'oni tokolahi kuo ma'u 'enau fakamo'oni 'i he Fuakava Fo'ou ki he Toetu'u 'a e Fakamo'u'i 'a ia ko 'Ene ngaahi a'usiá mo e ngaahi fakamo'oni 'oku ma'u ia 'i he Fuakava Fo'ou—kau ai 'a Pita mo hono ngaahi kaungā ngāue 'e Toko Hongofulu Mā Uá mo Mele 'o Makitalá. 'Oku ou tui ki he ngaahi fakamo'oni 'oku ma'u 'i he Tohi 'a Molomoná—'a e Nifai ko e 'Aposetoló ni'hi tokolahi 'i he kolo ko Mahú 'oku 'ikai lau hingoa, mo ha ni'hi kehe. Pea 'oku ou tui ki he fakamo'oni ko ia 'a Siosefa Sāmita pea mo Sitinei Likitoní, hili 'a e fakamo'oni ma'ongo'onga ki he kuonga faka'osi 'okú Ne mo'u'i! He na'á ma mamata kiate ia.' Pea 'oku ou tu'u 'i he malumalu 'o 'Ene tokaima'anangá, 'oku ou tu'u ko ha fakamo'oni ko Sisū ko ia 'o Nāsaletí ko e Huhu'i kuo toetu'ú, pea 'oku ou fakamo'oni ki he ngaahi mo'oni kotoa 'o 'Ene Toetu'ú. 'Ofa ke mou ma'u 'a e tui mo e fakafiemālie 'o e fakamo'oni tatau ko iá.”

'Eletā D. Todd Christofferson 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá, "Ko e Toetu'u 'a Sisū Kalaisi," *Liahona*, Mē 2014, 114.

Faka'aonga'i Fakatāutahá: Neongo na'e 'ikai ke tau kau 'i he ni'hi 'o kinautolu na'e mamata ki he toetu'u mo e sino haohaoa 'o e Huhu'i, ka te tau kei lava pē 'o tu'u ko ha kau fakamo'oni kiate Ia 'i he 'ahó ni. 'E lava ke Ne hoko ko e me'a mahu'inga taha 'i he'etau mo'u'i, neongo pe ko e hā e taimi pe feitu'u 'oku tau 'i a'i. 'Oku tau tu'u ko e kau fakamo'oni 'o Sisū Kalaisi 'i he taimi kotoa pē 'oku tau foaki ai hotau lotó mo alanima ke tokoni ki he ni'hi kehé; faka-haa'i ha angavaivai, anga'ofa, mo e faka-apa'apa ki he kakai kotoa pē; taukapo'i 'a e mo'oni; pea vahevahe 'etau ngaahi fakamo'oni fekau'aki mo e ongoongolelei.

FAKAIKIKI IBI HE 'AEVA MO AU, 'Ā E GREG OLSEN, 'OIA NĀA HIKI HANO TATAU

'Oku 'Ikai Fie Ma'u Ke Tau 'A'eva Tokotaha

“**K**o e taha 'o e ngaahi fakafiemālie 'o e fa'ahita'u Toetu'u ko 'enī ko e 'ikai fie ma'u ke tau toe fai e fononga lōloa mo fakata'elata mo matu'aki tuēnoa na'e fai 'e Sisū. [I] He'ene fononga toko tahá 'oku malava ai ke 'i ai hotau kaungā-fononga ma'ongo'onga 'i he ki'i fononga si'isi'i te tau fakahokó—'a e 'alo'ofa mo e tokanga mai 'a 'etau Tamai Hēvani, 'a e feohi ta'etūkua 'a Hono 'Alo 'Ofa'angá ni, 'a e me'afoaki ma'ongo'onga 'o e Laumālie Mā'oni'oni, 'a e kau 'āngelo 'i langí, kau mēmipa 'o e fāmilí kuo pekia mo kinautolu 'oku kei mo'u'i, kau palōfitá mo e kau 'apostoló, kau faiako, kau taki, pea mo e ngaahi kaungāme'á. Kuo foaki mai 'a kinautolú ni mo ha tokolahi kehe ko hotau kaungā-fononga 'i he mo'u'i fakamatelié ni koe'uhi pē ko e Fakalelei 'a Sisū Kalaisi mo hono Toe Fakafoki Mai 'o 'Ene ongoongolelei. Koe'uhí ko e me'a na'e hoko 'i he tumutumu 'o Kalevalé, he 'ikai 'aupito ha taimi ia 'e teitei tuku toko taha pe ta'efaitokonia ai kitautolu, neongo te tau ongo'i 'oku hoko 'eni' i he taimi 'e ni'hi. . . .

“ . . . Fakatauange ke tau kau ma'u pē mo Sisū Kalaisi "i he taimi kotoa pē pea 'i he me'a kotoa pē, pea 'i he feitu'u kotoa pē te [tau] 'i ai, 'o a'u ki he maté' he ko e founa ia na'á Ne tu'u ai ma'atautolu 'o a'u ki he maté mo e taimi na'á Ne tu'u toko taha mo fakaumiuminoa ai peé.”

'Eletā Jeffrey R. Holland 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Aposetolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá, "Na'e 'Ikai 'Iate Ia Ha Taha," *Liahona*, Mē 2009, 88.

Faka'aonga'i Fakatāutahá: Manatu'i 'i he Toetu'u ko 'enī e fononga faka'osi mo tuēnoa 'a e Fakamo'u'i. Na'á Ne feilaulau'i e me'a kotoa pē na'á Ne ma'u ka ke lava mo e tokotaha kotoa pē 'i he māmaní 'o ma'a mo ma'u e mo'u'i ta'engatá. Ako mei He'ene sippinga haohaoá. Fakakaukau mo 'ai ma'u pē Ia ki homou lotó. Pea manatu'i ma'u pē 'oku 'ikai 'aupito ke ke tuēnoa. Koe'uhí na'á Ne kātekina 'Ene fononga faka'osi 'i he fiemālie kakato, he 'ikai ke Ne li'aki koe. 'Oku ta'efakangatangata mo ta'efeliliuaki 'Ene 'ofa kiate koé, pea 'okú Ne mateuteu ke 'oatu 'a e nongá, fiemālié, mo e 'amanaki lelei 'i ho'o fononga fakatāutahá. Ko 'Ene me'a'ofa Fakalelei 'oku ta'engata, pea na'e foaki ia ma'au. ■

Vakai ki he founa 'oku tokoni 'e he Laka Atú ke mahino kiate kitautolu e Toetu'ú 'i he lds.org/go/41817.

